

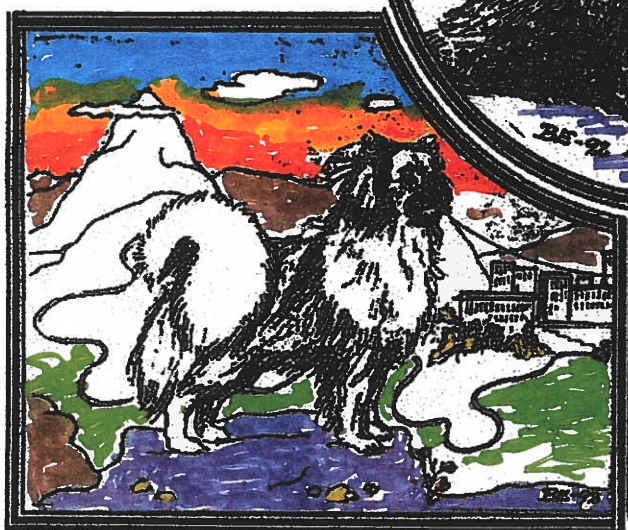

Museum

SVENSKA KENNELKLUBBENS

HUNDARNA FRÅN VÄRLDENS TAK

Lhasa Apso ~ Tibetansk Spaniel ~ Tibetansk Terrier ~ Tibetansk Mastiff ~ Shih Tzu

Lhasa apso

Ursprunget är höljt i dunkel, men det påstås att det finns dokumentation redan från år 800 f.kr.

Ursprungslandet är Tibet och munkarnas kloster i Himalayas bergstrakter. Apson hölls även i hos kejsarhoven och hos högt uppsatta personer, men således aldrig i ursprungslandet.

Ordet apso kommer från tibetanska rapso, som betyder liten getlik och apson med den rätta stadiga, raka pälsen kunde kanske ge en association till detta djur.

Ordet Lhasa syftar till ursprungsorten och den kallas i sitt hemland för Apso Seng-Kyi – fritt översatt – liten lejonhund. Seng för lejon och Kyi för hund.

Den första lhasa apson kom till Sverige år 1965. Det registreras ca 80 valpar per år. Den hör fortfarande till minoritetsraserna i Sverige och det beror kanske på att den

fortfarande är relativt okänd hos gemene man eller på att den – liksom andra pälsraser – kräver pälsvård regelbundet av sin ägare för att helt komma till sin rätt. Däremot är den numerärt större i England och USA.

Lhasa apso skall ge intryck av en välbalanserad, kompakt hund, glad och framåt, men reserverad mot främlingar. Apson skall ha fria och lediga rörelser. Rygglängden skall vara längre än mankhöjden. Ideal mankhöjd för hanhund 25,5 cm, för tik något lägre. Pälsen skall ha rikligt täckhår av bra längd, rakt och hårt, inte ulligt eller silkeslent. Tät underull. Alla färger är tillåtna. Den förekommer i creme, guld, brindle, olika varianter av grått, svart och mindre vanligt vitt. Även tvåfärgade i vitt tillsammans med guld, svart eller grått. Nosspegeln skall vara svart och bettet omvänt saxbett.

Tibetansk spaniel

tillhör den familj av orientaliska småhundar som utvecklats i stora delar av Centralasien. Rasens kusiner är pekingeser, shih tzu, lhasa apso, tibetansk terrier och japanese chin. I likhet med sin nära släkting lhasa apso har tibetansk spaniel under århundraden fötts upp i tibetanska kloster.

Tibets klosterinnevånare höll dessa små hundar som sällskap och trivselskapare. Inte minst gjorde de små fyrbenta god nytta som mobila larmcentraler. Rasen har utvecklat en skarp syn och hörsel samt förmåga att uppfatta föremål på långt avstånd. För dessa förträffliga egenskaper skulle blev de små tempelhundarna högt skattade. Fortfarande trivs en tibetansk spaniel med att hålla uppsikt över omgivningen från någon högt belägen plats. Tempelhunden hade en religiös/mytologisk betydelse som den levande sinnebilden för Buddhas heliga lejon. Frånvaron av en levande modell och en stark önskan att kunna identifiera Buddhalejonet, gjorde att man snart accepterade de allmänt förekommande små hundarna som denna viktiga symbol.

Under slutet av 1800-talet kom tibetansk spaniel till Europa. 1934 bildades "The Tibetan Breeds Association" och de fyra tibetanska raserna fick separata rasstandards och klasser på utställning. Till Sverige kom tibetansk

spaniel 1955. Den reintroducerades 1964 och är nu en av de mest omtyckta raserna, såväl som sällskap som utställning.

Helhetsintrycket ska vara en glad och självmedveten hund som är intelligent och noga med sin integritet. En tibetansk spaniel ser välbalanserad ut – hela hunden ska ge ett intryck av harmoni och självkänsla. Huvudet ska vara litet i förhållande till kroppen, skallen lätt välvd, nospartiet medellångt och trubbigt med fyllda noskuddar. Ögonen är medelstora, mörkt bruna, ovala och uttrycksfulla. Öronen är av medelstorlek, hängande och ganska högt ansatta. Bettet är omvänt saxbett. Kroppen ska vara rektangulär med djup bröstorg och rak rygg. Halsen är måttligt kort. Benstommen är medelkraftig, frambenen lätt böjda, bakbenen välutvecklade, tassarna är nätta och välformade hartassar. Rörelserna är fria, lediga och brådsnande. Svansen är högt ansatt, försedd med riklig plym och bäres i rörelse i en glad båge över ryggen. Pälsen är dubbel, av silkeslen struktur, slät i ansiktet och på framsidan av benen. Lagom lång i kroppen, välfransade öron och frambenens baksidor, välpälsad svans och byxor. Alla färger och kombinationer av färger är tillåtna. Mankhöjden ca 25,5 cm.

Tibetansk terrier

Den tibetanska terriern är en herde- och vakthund från Tibet. Dess mycket speciella raskaraktär gjorde den väl lämpad för dessa uppgifter och hjälpte den att överleva i Tibets karga landskap och klimat under århundraden. Rasen tibetanska namn är "Dhoki Apso" och den är ingen terrier.

Tibben är en medelstor hund, mellan 36 och 41 i mankhöjd och med en kvadratisk kroppsbyggnad. Rörelserna skall vara flytande fria, inte studsande. Bakbenen skall vara välvinklade och tassarna stora och flata. Tibbens konstruktion ger en väl avvägd kombination av smidighet, styrka och snabbhet. De har fulländad spänst, är otroligt viga och hoppar med kattlik precision nästan utan ansträngning. Rasens förmåga att kunna vända på en 5-öring i flygande fläng är verkligen fascinerande och gör den mycket lämpad för agility.

För att leva i det karga landskapet med kylan, vinden och den tunna luften har naturen försett hundarna med dubbel päls; underull och täckhår, och för att klara av det

starka solljusets ultraviolettera strålar mot den vita snön har tibben riktigt med päls över ögonen.

Alla färger är tillåtna utom lever/chokladbrun. Den kan vara 1-, 2- eller 3-färgad. Tibben är en idealisk familjehund med sitt glada, pigga och sällskapliga sätt. Den är med på det mesta och är mycket intelligent och lättlärd. Men man bör vara utrustad med en stor portion humor och tålamod för att uppskatta rasen till fullo då en tibbe inte är en åskådare av själva livet utan i högsta grad en aktör full av idéer om saker och ting.

Tibben är en naturlig och sund hund med en levnadsålder på 14–16 år och den är inte benägen att få småkrämpor. Alla som haft förmånen att lära känna en tibetansk terrier förstår ganska snart varför rasen i Tibet kallas för "småfolket" och beskrivs som 1/3 hund, 1/3 katt och 1/3 människa.

Med rätt behandling blir tibben den bästa vän man kan tänka sig!

Tibetansk Mastiff

Den tibetanska mastiffen är en av världens äldsta hundraser men är ganska ovanlig även i sitt ursprungsområde Tibet och trakterna kring Himalaya.

Tibetansk mastiff skall vara en kraftfull hund med stark benstomme. Den skall ha fria rörelser med ett fjädrande steg. Pälsen är rak med mycket tät underull. Färgen svart golden tecken, helt svart eller golden. Även andra färger kan förekomma. Käkarna skall vara kraftiga och jämna med ett korrekt saxbett. Ett tångbett kan accepteras.

Mankhöjd för hanhund minst 66 cm och för tiken minst 61 cm. En markant könsprägel finns inom rasen och skill-

naden mellan hane och tik kan många gånger vara stor. Hunden användes i sitt hemland som en vakt- och skyddshund, där den försvarar byn eller hjorden mot inkräktare och rovdjur.

Namnet "mastiff" är inte korrekt för denna hundras, som i typ och funktion har mycket gemensamt med de andra stora bergs- och herdehundarna, ex. vis cao de cerra de estrela, pyrenéerhund, kuvasz, pyreneisk mastiff och marmmano-abruzzese (som ni ser har flera av dessa hundar återfått sitt ursprungsnamn "Do-Kyi").

Shih Tzu

Tibet betraktas som rasens ursprungsland och ursprunget skulle vara de hundar som höll till i de Tibetanska templen och som de tibetanska buddisterna betraktade som heliga.

Kännedomen om dessa hundar sträcker sig bakåt i tiden till 500 år efter vår tideräknings början. Efter den, år 1583 grundades Manchudynastin, brukade Tibets överhuvud Dalai Lahma ge exemplar av dessa heliga hundar som gåvor till de kinesiska kejsarna, som höll dem tillsammans med pekingesernas föregångare i det kejserliga palatset. Gamla kinesiska tavlor visar kortbenta hundar, klippta likt lejon, huvudet med kraftigt skägg och mustasch och helt olikt det släthåriga pekingeshuvudet.

År 1930 importerades från Kina till Irland via England

4 små långhåriga hundar av en ras som i Peking kallades Tibetansk lejonhund.

Ungefär samtidigt förde fru Anna Kaufmann, hustru till den danske ministern i Kina, in tre exemplar av rasen till Norge. Här registrerades hundarna som lhasa terrier.

Först år 1939 kom dessa hundar att registreras under rasnamnet shih tzu, då den Norska Kennelklubben vände sig till England beträffande rasnamnet.

Den första svenskägda shih tzu'n, Flinthaugs Da-Wa tillhörde friherre C. Leuhausen. Hon ställdes ut första gången år 1950.

Den första svenska shih tzu-uppfödaren etablerade sig 1951 genom fru Anna Kaufmann, Kennel Shephards. Numera är rasens hemland England.

SVENSKA
KYNOLOGISKA
AKADEMIN

Svenska Kynologiska Akademin

- förvaltar Svenska Kennelklubbens kynologiska samlingar
- sprider kunskap om den svenska kynologiska historien